

GEBIEDSJAARPLAN WEST 2024

INLEIDING

Groningen werkt gebiedsgericht. Dat betekent dat de gemeente niet overal hetzelfde doet, maar rekening houdt met het karakter, de cijfers en de specifieke wensen van een gebied. Alle zeven gebieden van de gemeente Groningen hebben een wijk- of dorpswethouder en een gebiedsteam. Het gebiedsteam West onderhoudt het contact en werkt samen met (georganiseerde) bewoners, ondernemers en de in de wijk werkende instellingen en organisaties. Onder andere op basis daarvan maken we een analyse van het gebied, waar vervolgens de plannen van de gemeente op afgestemd kunnen worden. Met deze gebiedsgerichte aanpak proberen we het onderlinge vertrouwen te versterken en de ongelijkheid tussen wijken te verkleinen. Daarom hebben we extra aandacht en geld beschikbaar voor de zogeheten noordelijke wijken. Vinkhuizen, Paddepoel en Selwerd zijn onderdeel van dit gebied. In dit gebiedsjaarplan 2024 leest u meer over de plannen in het gebied West staan gepland.

WIJKVERBETERING IN PADDEPOEL

In het coalitieakkoord 2022-2026 hebben we de wijkvernieuwingambitie verbreed naar de Noordelijke Wijken, waaronder Paddepoel. Doel hiervan is om gelijke kansen te creëren en het verschil in de sociaaleconomische status en gezondheid tussen inwoners te verkleinen. Op dit moment wordt er gewerkt aan een analyse van de situatie in Paddepoel. Wonen in Paddepoel heeft verschillende voordelen. In de wijk is een groot winkelcentrum, waardoor er prettig en gemakkelijk kan worden gewinkeld. De wijk is groen en ligt dichtbij de binnenstad. Tegelijk zijn er ook relatief grote opgaven in Paddepoel, zowel op sociaal als op fysiek gebied. Bij de wijkvernieuwing Paddepoel worden de sociale opgaven en de energietransitie als uitgangspunten genomen. Op de thema's Wonen, Werken, Leren, Veilig Zijn en Meedoen scoort Paddepoel lager dan het Groningse gemiddelde. Zo hebben bijvoorbeeld meer mensen dan gemiddeld moeite met rondkomen, voelen mensen zich niet altijd veilig in de wijk en hebben kinderen een grotere kans om op te groeien met een leerachterstand. Hier willen we wat aan doen. Naast de sociale opgaven zijn er ook fysieke uitdagingen. Het winkelcentrum Paddepoel is gedateerd en toe aan vernieuwing. Bewoners, winkeliers/ondernemers en eigenaren werken samen om het winkelcentrum om te vormen tot een voor alle partijen aantrekkelijk en toekomstbestendig winkelcentrum, voor de wijk en de stad. Daarnaast worden er plannen gemaakt om het Warmtenet – een duurzame manier van gebouwverwarming, via buizen waar warm water doorheen stroomt – door de hele wijk aan te leggen. Op deze manier willen wij, ook in de toekomst, de verwarming van woningen zeker stellen en betaalbaar houden. In 2024 wordt de analyse van Paddepoel afgerond. De volgende stap is om samen met bewoners en alle andere bij de wijk betrokkenen een plan te maken over wat er precies bij een wijkvernieuwingproces moet gebeuren.

Foto: Chico Bolt

FEITEN & CIJFERS

BEVOLKING

Aantal inwoners	49.582
Aantal woningen	23.540

LEEFTIJD (%)

Jeugd: t/m 17 jaar	17,3%
Jongeren: 18 t/m 26 jaar	22,0%
Volwassenen: 27 t/m 64 jaar	44,6%
Senioren: 65+	16,1%

HUIZEN (%)

Corporatiewoningen	41,9%
Huurwoningen	22,2%
Koopwoningen	35,9%
Laag energielabel (E, F, G)	10,0%

INKOMEN (%)

Minimahuishoudens	19,1%
Inwoners met moeite met rondkomen	15,0%

SOCIAAL (%)

Inwoners met prettige omgang buurtgenoten	49,4%
Inwoners met voldoende sociale contacten	92,9%

VEILIGHEID (%)

Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	25,2%
---	-------

VERTROUWEN IN OVERHEID (%)

Inwoners met veel vertrouwen in gemeentebestuur	26,5%
Inwoners met weinig vertrouwen in gemeentebestuur	23,4%

WIJKEN, BUURTEN EN DORPEN

Hoogkerk, Gravenburg, Leegkerk, Reitdiep, Reitdiepzone, Dorkwerd, De Held, Buitenhof, Vinkhuizen, Selwerd, Paddepoel, Tuinwijk.

CONTACTGEGEVENS

Gebiedsmanager: Peter Wijnsma
peter.wijnsma@groningen.nl
Gebiedssecretaris: Alma Streefkerk
alma.streefkerk@groningen.nl
Projectmanager wijkvernieuwing Sunny Selwerd:
Kim Meijer kim.meijer@groningen.nl

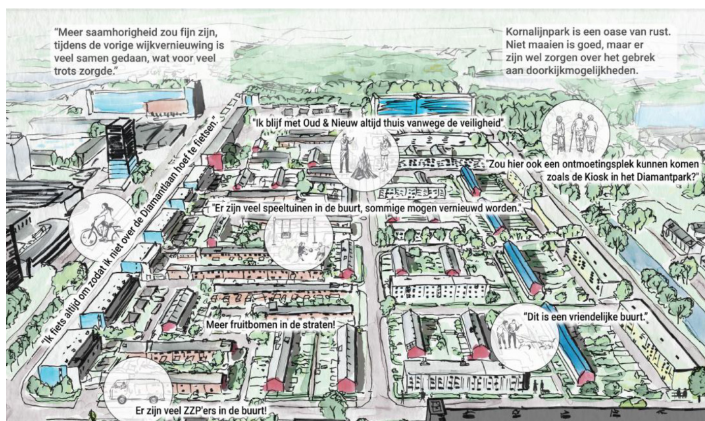
Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in gebied West? Abonneer je dan op de Gebiedsnieuwsbrief West
www.gemeente.groningen.nl/nieuwsbrieven

ANALYSE EN OPGAVE WEST

De wijken in West hebben een divers karakter. Er bestaan grote verschillen tussen wijken, binnen de wijken verschilt de bevolkingssamenstelling sterk. Zo kennen Selwerd, Paddepoel, Tuinwijk en Vinkhuizen hardnekkige sociale problemen, zoals werkloosheid, moeite met rondkomen, gezondheidsachterstanden en vraagstukken rondom het opgroeiende kind. Ook staat de leefbaarheid en veiligheid onder druk door (multi)probleemgezinnen en jeugdoverlast. In deze wijken zijn we met bewoners en woningcorporaties in gesprek over de verbeteringen die deze wijken sociaal en fysiek sterker zullen maken de komende jaren. In Selwerd is de wijkvernieuwing 'Sunny Selwerd' in uitvoering. We leggen het hoofdnet van het warmtenet aan in de wijken Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen en proberen zoveel mogelijk deze kans te benutten om ook daaropvolgend de openbare ruimte opnieuw in te richten. De wijk Hoogkerk heeft haar dorps karakter behouden en is gewend eigen problemen op te lossen of te agenderen. De omliggende wijken, inclusief Reitdiep, kennen minder sociale problematiek. Daar liggen de opgaven vooral op het gebied van mobiliteit, voorzieningen en recreatie. Deze kunnen, net als in de andere wijken in het stadsdeel West via de inzet van de Top 3-middelen, worden geagendeerd bij de gemeente of worden uitgevoerd. Alle wijken in het stadsdeel West stellen jaarlijks hun zogenaamde Top 3 aan prioriteiten vast. Per wijkbewoner is hiervoor 3 euro per persoon beschikbaar. Via de wijkorganisaties wordt in overleg met de eigen wijkbewoners bepaald welke zaken in de wijk extra aandacht nodig hebben.

WIJKVERBETERING VINKHUIZEN

Ook Vinkhuizen staat aan de vooravond van een nieuwe ronde wijkvernieuwing, waarvoor in het jaar 2023 een basis is gelegd. Wat vinden bewoners van hun woning, buurt en wijk? Voor een deel weten we dat vanuit de tweejaarlijkse leefbaarheidsenquête die wij als gemeente in de hele stad uitvoeren. In Vinkhuizen zijn we ook samen met onze wijkpartners begonnen om aan bewoners per buurt te vragen: "wat speelt er in uw buurt?" "Wat gaat goed en wat moet er beter?" Ook is in beeld gebracht wat we als gemeente met belangrijke partners als woningcorporatie en WarmteStad de komende tien jaar allemaal in Vinkhuizen willen uitvoeren en nu al uitvoeren. Met dit overzicht voeren we komend jaar verder – buurt voor buurt – het gesprek met bewoners, want wij vinden het belangrijk te weten hoe bewoners kijken naar hun wijk en hoe zij de werkzaamheden ervaren die in hun wijk worden uitgevoerd en gaan worden. Dit kan gaan om fysieke zaken, zoals de kwaliteit van de openbare ruimte, maar ook om sociale thema's als werk, meedoen en de kansen van kinderen op school of bijvoorbeeld veiligheid. De opbrengst tot nu toe leert ons dat een grote groep bewoners al lange tijd prettig in Vinkhuizen woont en graag wil blijven wonen in Vinkhuizen. Bewoners waarderen vooral het groen en het winkelcentrum Vinkhuizen. Bewoners geven ook aan dat er al veel gebeurt in de wijk en dat ze hierover vaak niet of beperkt geïnformeerd worden door de gemeente of andere partijen. Zo leidt de aanleg van het warmtenet op sommige plekken tot flinke overlast en is het bewoners niet altijd duidelijk waarom dit net wordt aangelegd en wat de bewoners van Vinkhuizen hieraan (gaan) hebben. Ook scoort de kwaliteit van de openbare ruimte, het groen, de bestrating en de bankjes laag. Met deze eerste opbrengst kunnen we ons al een heel aardig beeld vormen van de wijk Vinkhuizen. Vinkhuizen telt 11.000 inwoners, dus we willen 2024 benutten om deze analyse met meer bewoners en partijen in de wijk verder vorm te geven. We willen een zo goed mogelijk beeld geven van de langjarige ambities van partijen die werkzaamheden verrichten en gaan verrichten in de wijk. Daarbij willen we zoveel mogelijk dingen combineren, zodat bijvoorbeeld overlast beperkt kan worden, omdat een straat maar één keer open hoeft en we aansluitend die straat meteen goed kunnen inrichten. Dat kan door bewoners eerder en beter te betrekken bij de verbetering van hun buurt en woonomgeving. Eén van de eerste buurten waar we ons met deze manier van werken op richten is de buurt rondom de Jadestraat ('buurt Fier'). Hier gaan we uiteindelijk bij alle bewoners langs om samen met hun een plan te maken voor de verduurzaming van de woning. Graag benutten we dit contact om het ook te kunnen hebben over andere zaken die voor bewoners belangrijk zijn in en rondom de woning. Bewoners en samenwerkende partners in Vinkhuizen zullen in 2024 dus meer gaan merken van de wijkvernieuwing!

ORIONPARK

Het Orionpark is het park in Paddepoel dat grenst aan de Zonnelaan. Het heeft de afgelopen jaren een nieuwe basketbal/voetbalkooi en beweegplek gekregen, maar aan het groen is in die periode weinig gedaan. Waar het park dus al wel goed wordt gebruikt om te sporten, door onder andere jongeren, kan van de rest van het park meer gebruik worden gemaakt. Want het park is van en voor iedereen: voor de inwoners van Paddepoel, om te sporten, voor de hondenbezitters en de toevallige passant. Paddepoel is een van de wijken waarin het College 'ongelijk wil investeren', om zodoende de groeiende ongelijkheid in onze samenleving te bestrijden. De wijk kent relatief veel sociale problematiek, waar veel inzet op wordt gepleegd. Daar hoort bijvoorbeeld ook bij dat we als gebiedsteam West het park ontwikkelen tot een aantrekkelijke plek, met een hoger niveau van beheer en onderhoud. Uit onze gesprekken met de buurt kwam een aantal wensen naar voren: intensiever onderhoud, meer variatie in het groen, versterken van de biodiversiteit, vergroten van de sociale veiligheid en ruimte voor bewegen en ontmoeten. Meer openheid en variatie in beplanting en groenvlakken aanbrengen en de ingangen goed aangeven staan dus hoog op de wensenlijst. En ook het meer en regelmatig onderhoud plegen aan het park en (nieuw) geplant groen. We hopen dat na afronding van de werkzaamheden nog meer mensen het Orionpark (her)ontdekken! Wat gaan we doen? Op dit moment is er een onderzoek gaande naar de bomen en de flora en fauna in het park. Als deze onderzoeken klaar zijn, gaan we op basis daarvan en aan de hand van de eerder aan de buurt gepresenteerde impressies, samen met buurtbewoners de definitieve aanpak bepalen. Er is ook ruimte voor aanvullende ideeën. Ook is onze oud-stadsdichter Renée Luth bezig met haar project Green Poetry in het zuidwesten van het park. Hier wordt in planten en met bloembollen een gedicht geschreven en wordt ook dit stuk van het park aangepakt. Aan de Zonnelaan zijn bollen geplant, zodat in het voorjaar van 2024 zichtbaar wordt dat we aan de slag gaan met het park.

SAMEN STERK VINKHUIZEN

José Wilschut is sinds augustus 2022 gestart met Samen Sterk Vinkhuizen. Dit is, zoals José het zelf verwoordt: "Samenwerken in een fijne gelijkwaardige energie en samen mooie dingen realiseren met inwoners, initiatieven, organisaties, vrijwilligers, ervaringsdeskundigen, de gemeente en ga zo maar door. Met als uitgangspunt dat elke wijk of dorp uniek is, samen met al zijn waardevolle inwoners. En de inwoners zijn leidend! Ik ben bezig met de inwoners in Vinkhuizen met het verankeren van (bewoners) initiatieven en het verbinden van vragen met aanbod en talenten. Om uiteindelijk als community te groeien en sterker te worden. En om het mensen met een (financiële) vraag wat makkelijker te maken. Dat talenten, passie en vragen van mensen en organisaties er mogen zijn. Er rijden al prachtige vervoersmiddelen rond in het sociaal domein. Dus geen nieuw wiel uitvinden, maar samen het nieuwe benutten met wat er al is en meer doen van wat al werkt." In 2024 wordt gestart met een zogeheten buurtaanpak in een van de buurten van Vinkhuizen (het gebied tussen Siersteenlaan, Goudlaan, Kornalijnlaan en Diamantlaan, omgedoopt tot 'Buurt Fier'). Samen met bewoners wordt daar gewerkt aan de leefbaarheid en alles wat een buurt fijner op prettiger kan maken. "Samen bouwen we aan een sterk en gelukkig Vinkhuizen op alle leefgebieden. Samen groeien, weten en kunnen we meer. We doen er allemaal toe, hier waken we voor. We doen het tenslotte allemaal voor de mens," besluit José.

PROJECTENLIJST WEST (EXCL. WIJKVERNIEUWING)

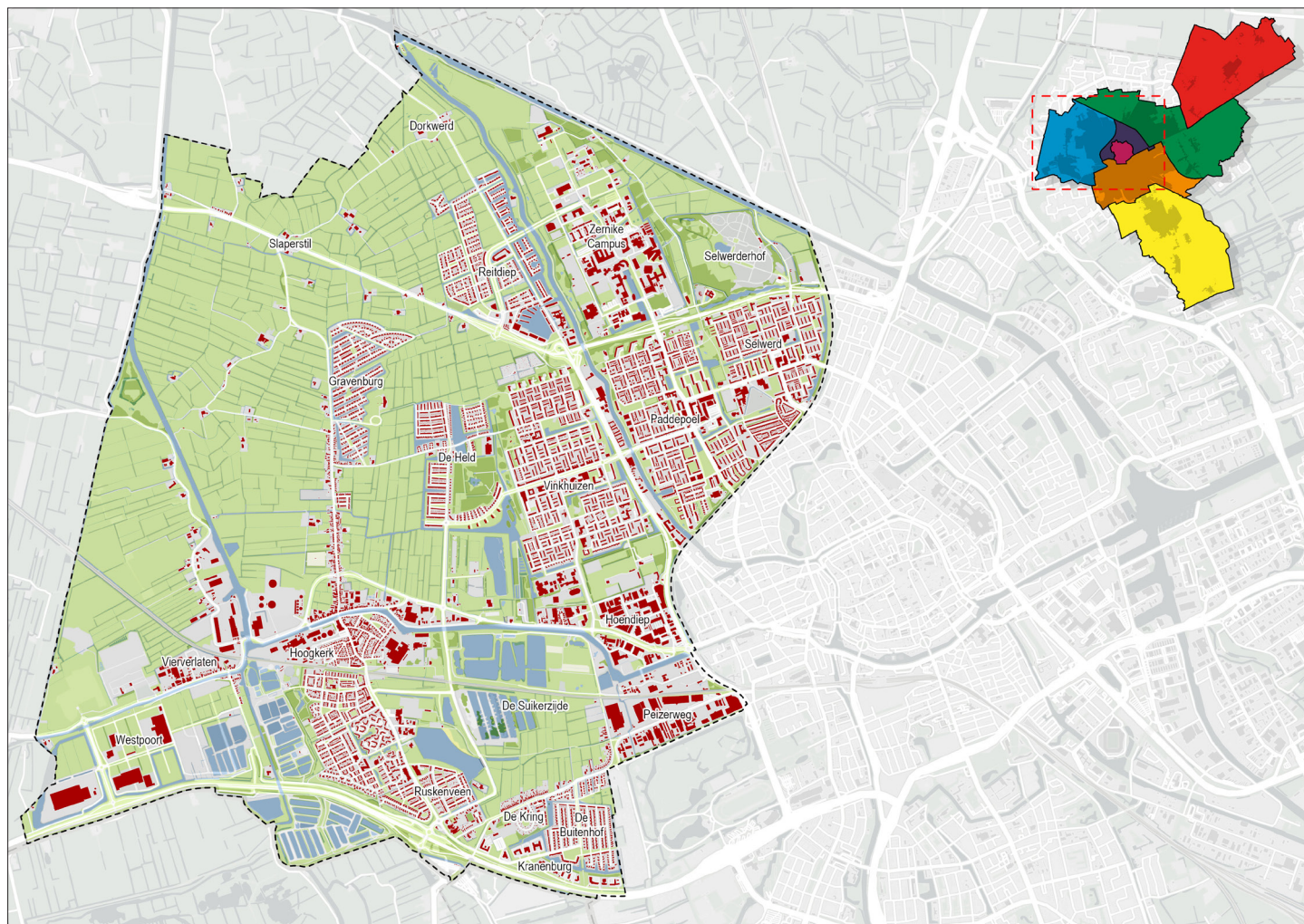
- Uitvoeren projecten van het Uitvoeringsprogramma Wijkvernieuwing Sunny Selwerd 2024
- Opstellen uitvoeringsagenda wijkvernieuwing Vinkhuizen
- Voorbereiding wijkvernieuwingsagenda Paddepoel
- Afronding en ontwikkelen projecten van de Uitvoeringsagenda Regiodeal Noord
- Vervolg Straat- en buurtaanpak in Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen
- Investeren in de bekendheid en gebruik van de wijkbedrijven en de daar gevestigde initiatieven, samen met de wijkbedrijven in Selwerd & Vinkhuizen
- Benutten van Cocreatie Paddepoel & Samen Sterk Vinkhuizen om het gesprek over de wijkvernieuwing en projecten en initiatieven in deze wijken te stimuleren
- Uitbreiden leer- en wijkgildes voor inwoners zonder startkwalificatie
- Start nieuwbouw van de Bisschop Bekkerschool; besluitvorming nieuwbouw Wegwijzer en uitbreiding van de Verlengde Schooldag
- Terugdringen energie-armoede met inzet van energiecoaches
- Werken met de wijk(organisaties) aan een aantrekkelijke openbare ruimte in Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen, zoals het Radiumplein in Vinkhuizen, het Orionpark in Paddepoel en de speel- en chillplekken in Selwerd
- Bevorderen initiatieven voor de inrichting van leefstraten, deelmobiliteit en fijnmazig wijkvervoer
- Uitbouwen Westpark tot een volwaardig stadspark onder het motto Natuurlijk, Avontuurlijk, samen met initiatiefnemers en met hulp van o.a. het Europese FoodTrails project
- Ondersteunen wijkbewoners bij de realisering van projecten uit de Top 3-aanpak, zoals de ontwikkeling centrumzone Paddepoel, diverse groenprojecten, de zomerprogrammering voor kinderactiviteiten, de historische haven Hoogkerk, onderhoud en activiteiten Caspomor en Orionpark, de Kiosk Diamantpark, sportfaciliteiten Ruskenveense plas, etc.
- Agenderen van de uitkomsten van de Top 3-aanpak voor de grote gebiedsontwikkelingen
- Mede zorgdragen voor de uitvoering van de Sterk Hoogkerk burgerbegroting 2024

STERK HOOGKERK: OP NAAR DE UITVOERING!

Sterk Hoogkerk is een samenwerking tussen bewoners van Hoogkerk en de gemeente Groningen. Doel is om jaarlijks een Burgerbegroting voor en door bewoners van Hoogkerk, Leegkerk, Gravenburg, Buitenhof en Viervelaten op te stellen. Het is één van de drie projecten op het gebied van democratische vernieuwing binnen de gemeente Groningen. In samenwerking met de wijkraad van Hoogkerk werd het idee van een burgerbegroting uitgewerkt en is in 2023 een start gemaakt. Een belangrijk element van Sterk Hoogkerk is het onderlinge gesprek tussen bewoners. Bewoners kozen samen de vijf belangrijkste thema's voor Hoogkerk en verdeelden het budget van 300.000 euro over deze thema's. Er werden in totaal maar liefst 61 ideeën ingediend. Deze ideeën werden door bewoners en experts van de gemeente samen bekeken en waar nodig - in overleg met de indieners - aangepast, zodat de in stemming gebrachte ideeën ook uitvoerbaar waren. Op deze manier werden 41 ideeën in stemming gebracht.

Op 10 oktober kozen bewoners 16 ideeën die samen de burgerbegroting Hoogkerk 2024 vormen. Soms ligt de uitvoering bij de gemeente, zoals bij ideeën op het gebied van verkeer, soms is er een combinatie of ligt de uitvoering in zijn geheel bij de initiatiefnemer.

Bij de gemeente zijn de eerste stappen gezet om de uitvoering concreet te maken. Het team van Sterk Hoogkerk werkt ondertussen aan de voorbereidingen voor de nieuwe editie van Sterk Hoogkerk. In 2024 wordt dus uitgevoerd, maar worden er ook weer ideeën opgehaald voor het daaropvolgende jaar 2025! In samenwerking met bewoners wordt goed gekeken naar het proces: wat ging goed, wat kan beter? Deze inzichten worden meegenomen in de nieuwe editie van Sterk Hoogkerk.

WIJKVERNIEUWING: SUNNY SELWERD

In Selwerd is de wijkvernieuwing 'Sunny Selwerd' in uitvoering. Met Nijestee, De Huismeesters, Lefier en Patrimonium werken we door middel van sloop/nieuwbouw en renovatie aan een duurzame woningvoorraad. Een betere balans tussen koop en huur en passend bij de ambities van de ongedeelde stad. We leggen het hoofdnet van het warmtenet aan, waardoor alle huishoudens in de wijk de mogelijkheid krijgen om gebruik te maken van duurzame energie. Daarnaast richten we daaropvolgend de openbare ruimte opnieuw in, waarbij er meer ruimte ontstaat voor voetgangers en groen. De wijkvernieuwing kent daarnaast veel projecten op het gebied van armoedebestrijding, positief opgroeien, talentontwikkeling, maatschappelijk meedoen en meer. Allemaal georganiseerd in samenwerking met bewoners en onze (sociale) partners en altijd vanuit de behoefte en opgaven in de wijk. We focussen ons extra op kinderen en jeugd, vanwege de neerwaartse trend op het gebied van armoede en leer- en taalachterstanden. In 2024 gaan we kijken wat de mogelijkheden zijn om het voorterrein van de Vensterschool klimaatadaptief en groener te maken. Ook wordt gestart met de realisatie van de eerste speel- en chillplekken in de wijk, waarbij het Sparrenveld wordt omgetoverd tot groene speel- en ontmoetingsplek voor de wijk. Daarnaast wordt onderzocht hoe de (sociale) voorzieningen in de wijk beter met elkaar verbonden kunnen worden en gaan we kijken naar nieuwe huisvesting voor het Wijkbedrijf Selwerd.

Projectenlijst Sunny Selwerd

- Voortzetten samenwerking Wijk Gilde de Es
- Voortzetten project Ervaringsdeskundigheid
- Onderzoek voortzetten Kansrijk West met betaalde buddy's
- HO2 gaat verder
- Doorontwikkeling Taaltrein
- Voortzetting Slim Leven
- Doorontwikkelen Wijkbedrijf Selwerd
- Vervolg Arabische Avonden
- Doorontwikkeling Kerngroep Sociaal
- ABCD aanpak Selwerd-Oost
- Continueren bijdrage Positief Opgroeien
- Doorontwikkelen Verlengde Schooldag
- Continueren en versterken Kansrijke Start
- Deels continueren Together
- Voortgang aanleg warmtenet Selwerd
- Voortgang herinrichting straten Selwerd
- Uitvoering eerste Speel- & Chillplekken in de wijk
- Vergroenen voorplein Vensterschool
- Voortzetting Volkshortus
- Verduurzaming m.b.v. Volkshuisvestingsfonds in Selwerd-Oost
- Onderzoek aansluiting Selwerd West particulier op warmtenet
- Bankjes en groen plaatsen bij winkelplein Selwerd
- De Huismeesters bouwt fase 2 en 3 (Lijsterbeslaan/Berkenlaan)
- Nijestee start bouw 'Stad in Selwerd' (Gelderse Roosstraat)
- Verwachte start bouw Esprit projectontwikkeling (Esdoornlaan 187)
- Patrimonium verduurzaamt portiekflat Iepenlaan en brengt sedumdaken aan

Sunny Selwerd

SPEEL- EN CHILLPLEKKENPLAN

In 2021 vormde een groepje actieve bewoners, samen met professionals van de wijkvernieuwing een werkplaats om een speel- en chillplekkenplan te maken voor de wijk. Het plan omvat een advies voor een viertal grotere verblijfsplekken op diverse locaties in de wijk. Het advies voor de binnenpleintjes, waarvan er veel te vinden zijn in Selwerd, is toch vooral afstemming en overleg met de omwonenden zelf. In 2024 beginnen we met de uitvoering. We gaan van start met drie locaties: twee binnenpleintjes en één van de grotere locaties. Voor de wat grotere locaties is het oog gevallen op het Sparrenveld, dat achter de voormalige Aldi aan de Prunusstraat ligt. Het projectteam heeft deze ingestuurd voor 'Gezonde Buurten', een project van Jantje Beton, IVN jeugdundicatie en JOGG. Vanuit 'Gezonde Buurten' is een subsidie en begeleiding toegezegd voor de uitvoering van dit project. Voor het Sparrenveld liggen er al veel ideeën van de werkplaats. In de aankomende tijd wordt gekeken wat haalbaar en uitvoerbaar is. De bedoeling is hiervan een inclusieve speel- en ontmoetingsplek te maken voor de hele wijk.

ARABISCHE WIJKWANDELINGEN

In 2023 zijn er Arabische avonden georganiseerd door Sijas de Groot en Shahrazad Behmessaoud. De groep bewoners die Arabisch spreekt is in Selwerd relatief groot. Door avonden te organiseren in de moedertaal van deze inwoners wilden we de betrokkenheid bij de wijk en de wijkvernieuwing vergroten. Tijdens de avonden was er ruimte voor de groep om hun verhaal te delen over de wijk. Hoe voelt men zich in de wijk? Wat is thuis? Waar komen de mensen vandaan? Wat mist er in de wijk? In 2024 organiseren Sijas de Groot en Shahrazad een vervolg op de Arabische avonden. Dit keer in de vorm van een wijkwandeling, in samenwerking met de Arabische doelgroep uit Selwerd. Er worden meerdere bijeenkomsten georganiseerd om dit voor te bereiden. De kracht van dit project is dat het vooronderzoek en de uitvoering in het Arabisch plaatsvindt, waardoor Sijas en beleidsmakers ervaren hoe het is om deel te nemen aan projecten als je de taal zelf niet goed spreekt. Sijas en Shahrazad werken toe naar een wijkwandeling waarbij thema's aan bod komen die samen met de groep bewoners zijn opgehaald. Deze wandeling vindt plaats rondom 60 jaar Selwerd, in mei 2024. Iedereen is welkom om hieraan deel te nemen!

Foto: Sebastiaan Rodenhuis